

monumentnummer 512104

Omschrijving van onderdeel 1 (Oostendorperstraatweg 69 te Oosterwolde)

Het HOOFDGEBOUW (Huis Morren) van de historische buitenplaats Morren werd aan het einde van de 17de eeuw gebouwd op de plaats van veel oudere hofstede of spyker. Vermoedelijk zijn restanten van dit oudere huis nog in het huis bewaard gebleven. In 1770 vererfde Anthony van Oldenbarneveldt het landgoed aan zijn zoon Jan Rutger. Deze verbouwde het landhuis in 1771 tot ongeveer zijn huidige vorm. Uit die periode zijn de noord-, zuid- en westgevel bewaard gebleven. De erfgenaam van Jan Rutger, mr. Anthony Raedt, deed veel aan de verfraaiing van het huis en omgeving. Hij verbouwde het huis en liet een groot deel van de spyker afbreken. In 1804 werd de diepte van het pand met 4 m gereduceerd door de achtergevel (oost) te verplaatsen; tevens werd deze gevel tot voorgevel getransformeerd. In 1910 werd het huis opnieuw verbouwd, een periode waarin ook de direct bij het huis liggende tuin is ontworpen. De achtergevel (west) werd in 1910 in een quasi 18de-eeuwse stijl verbouwd; ook interieur en vensterindeling zijn in die tijd veranderd. Het huis heeft een T-vormige plattegrond, is twee verdiepingen hoog en wordt overkapt door met pannen gedekte omlopende schilddaken met hoekschoorstenen. De gevels zijn van baksteen en hebben geblokte hoeklisenen. Het gebouw is zorgvuldig ontworpen in verhoudingen die opvallend goed in het landschap passen. De vroeg 19de-eeuwse entree ligt aan de oostgevel en bestaat uit een in Lodewijk XVI-vormen versierde middentravee, uitgevoerd in hout. Links en rechts hiervan bevinden zich op de begane grond en verdieping twee meerruits schuifvensters. In het dakvlak twee dakkapellen met vleugelstukken. In de westgevel recht achter het ingangshek is tegenwoordig een entree onder een balkon. Deze gevel is symmetrisch gebouwd met centraal een entree onder een balkon op Ionische zuilen. Het balkon wordt bereikt via openslaande deuren. Boven deze deuren bevindt zich een fries met kroonlijst en daarboven, door de gootlijst van het pand, een halfroond tympaan met een klok. De zijtraveeën hebben schuifvensters met kleine roede-verdeling. In het fries bevinden zich lage mezzanino-vensters. In het dakvlak twee dakkapellen met vleugelstukken. Tegen de zuidgevel bevindt zich een toren gebouwd in baksteen met een spits gedekt met leien (verm. 16de of 17de eeuws). Ook in de zuid- en noordgevel bevinden zich schuifvensters. Het huis heeft nog de oorspronkelijke schuifvensters met een kleine roede-verdeling. Een raam in de westgevel is nog gedateerd door een ingekrast '1739'. Van het oorspronkelijke interieur is ondermeer de trap van bijzondere waarde en een schouw in Lodewijk XVI stijl; van de verbouwing uit 1910 zijn slechts enkele stucplafonds bewaard gebleven.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Huis Morren) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de afleesbare ontwikkelingsgeschiedenis van de 18de tot 20ste eeuw;
- vanwege de verschillende interieuronderdelen, zoals de trap en de schouw;
- vanwege de visueel-ruimtelijke en functionele relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.